

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

8. marts 2006

INTR

/lt

Forslag til direktiv om betalingstjenester i det indre marked KOM(2005)603 af 1. december 2005.

Dette notat er ligeledes sendt til Folketingets Erhvervsudvalg.

Resumé

Formålet med forslaget er at skabe de juridisk rammer for et indre marked for detailbetalinger. Det skal ske ved at harmonisere reglerne for udbydere af betalingstjenester i EU og for brugen af betalings"instrumenter". Direktivet vil bl.a. understøtte den europæiske banksektors igangværende arbejde med at opbygge infrastrukturen for et fælles detailbetalingsområde i euro (Single Euro Payment Area, SEPA).

Kommissionen forudsætter, at direktivet behandles i løbet af 2006, og at medlemslandene gennemfører direktivet i national lovgivning i løbet af 2007. Kommissionen understreger, at tidsplanen er meget vigtig set i forhold til arbejdet med etableringen af SEPA.

1. Baggrund og indhold

Kommissionen har den 1. december 2005 udsendt et forslag til direktiv om betalinger i det indre marked samt om ændring af direktiverne 97/7/EF, 2000/12/EF og 2002/65/EF. Forslagets hjemmel er Traktatens art. 47, stk. 2 og art. 95 (vedtagelse efter den fælles beslutningstagning – art. 251).

Kommissionen har beregnet, at omkostningerne ved de nuværende betalingsformidlingssystemer udgør 2-3 % af medlemslandenes BNP. Kommissionen henviser til beregninger, der viser, at omkostningerne til betalingsformidling er 8 gange højere i det medlemsland, hvor formidlingen er mindst effektiv i forhold til det mest effektive medlemsland.¹

Kommissionens beregninger viser, at hvis omkostningerne bliver reduceret til 20 % over det mest effektive betalingsformidlingssystem, vil der på EU-plan kunne opnås en besparelse på 10 mia. euro. For erhvervslivet er besparelserne anslået til 50-100 mia. euro årligt. Effektiviseringen skal bl.a. ske ved overgang fra transaktioner med kontant betaling og betaling med checks til elektroniske betalinger, herunder kreditoverførsler (konto-til-konto-overførsler), betalingsservice og kortbetalinger.

¹ 34 euro i Nederlandene og 252 euro i Italien om året for en "gennemsnitlig bruger af betalingstjenester. I nogle lande opkræves op til 5 % af forretningernes omsætning ved betaling med betalings-kreditkort.

Formålet med forslaget er blandt andet at skabe rammerne for en europæisk betalingsinfrastruktur, således at der ikke er nationale regler eller standarder, der bevirker, at det er vanskeligere at foretage betalinger fra et medlemsland til et andet, end det er at foretage indenlandske betalinger. Det er derfor nødvendigt at harmonisere reglerne for alle udbydere af betalingstjenester.

Formålet skal nås ved at skabe et indre marked for betalingstjenester, således at grænseoverskridende betalingstransaktioner sker lige så hurtigt og til samme pris som tilsvarende indenlandske betalingstjenester. Forslaget skal skabe den lovgivningsmæssige ramme for opbygningen af et "Single Euro Payment Area" (SEPA) og et betalingsformidlingssystem, der kan gennemføre grænseoverskridende betalingstransaktioner i euro. Forslaget omfatter både indenlandske og grænseoverskridende betalinger.

Principperne i forslaget bygger på:

- ret til at udbyde betalingstjenester i hele EU
- gennemsigtighed og informationskrav ved betalingstjenester
- ens rettigheder og forpligtelser for brugere og udbydere af betalings-tjenester i hele EU.

Forslaget omfatter både indenlandske og grænseoverskridende betalings-tjenester. Reglerne i forslaget finder med enkelte undtagelser anvendelse, hvis mindst en af de deltagende betalingsformidlere befinder sig i EU.

Forslaget omfatter betalinger i alle valutaer. Betalinger skal gennemføres i den angivne valuta. Hvis en udbyder af en betalingstjeneste tilbyder at veksle et beløb, skal vekselkurs samt omkostninger herved oplyses.

Beløbsmæssigt omfatter forslaget oplysningsforpligtelser og forholdet mellem betalingsformidler og kunde ved betalinger til og med 50.000 euro. Forslaget omfatter både erhvervs-mæssige betalinger og betalinger, der involverer forbrugere.

Direktivet omfatter alle virksomheder, som udfører elektroniske betalingstjenester. Alle udbydere af betalingstjenester skal have ret til at udføre alle typer betalingstjenester. Forslaget indfører en ny type virksomheder, nemlig "betalingsinstitutter" for virksomheder, der udfører betalingstjenester.

Virksomheder, der er omfattet af direktivet, skal søge tilladelse til at drive betalingsformidling hos hjemlandets kompetente myndigheder. Det er op til medlemslandene at udpege disse myndigheder. Virksomheder, der opnår en sådan tilladelse, har ret til at drive grænseoverskridende virksomhed med betalingstjenester. Virksomhederne skal herunder have adgang til betalingsformidlingssystemer efter regler, som er objektive, proportionale og ikke

begrænser adgangen mere end det er nødvendigt for at beskytte systemet mod økonomiske tab.

Grænseoverskridende virksomhed skal anmeldes til hjemlandets tilsynsmyndighed. Hjemlandets tilsynsmyndighed oplyser værtslandets myndigheder (det land hvor tjenesteydelsen leveres) om "notifikationen". Hjemlandets og værtslandets myndigheder skal samarbejde om tilsynet.

Hjemlandets tilsynsmyndighed skal meddele værtslandets myndigheder, hvis hjemlandets tilsyn ønsker at foretage kontrol på stedet i værtslandet. De kompetente myndigheder i hjem- og i værtslandet kan aftale, at kompetencen til at gennemføre kontrol på stedet kan uddelegeres til myndighederne i værtslandet.

Virksomheder, der ved direktivets ikrafttræden formidler betalingstjenester, skal søge tilladelse efter den lovgivning, der gennemfører direktivet senest 18 måneder efter direktivets ikrafttræden.

Efter de gældende direktiver om finansielle tjenesteydelser gælder princippet om hjemlandskontrol. Det vil sige, at hjemlandets myndighed fører tilsyn med grænseoverskridende virksomhed på grundlag af hjemlandets regler. Tilsynet omfatter hjemlandets offentligretlige regler (altså regler om betingelserne for at drive virksomhed). Virksomhederne skal følge reglerne i værtslandet om markedsadfærd, god skik m.v. Disse regler håndhæves af værtslandets myndigheder.

Kommissionen har oplyst, at bestemmelserne skal svare til de tilsvarende regler, der gælder for grænseoverskridende virksomhed som kreditinstitut, forsikringsselskab og for værdipapirhandel.

Betalingstjenester, der kun kan anvendes til at erhverve varer og tjenester inden for et begrænset netværk af nærtstående tjenesteydere, og som er baseret på instrumenter som kuponer og kort, i det omfang disse instrumenter ikke kan give anledning til tilbagebetaling, er ikke omfattet af forslaget.

Forslaget bygger på fuld harmonisering af bestemmelserne, som regulerer retten til at udbyde betalingstjenester samt af bestemmelserne om informationsforpligtelser samt rettigheder og forpligtelser i forbindelse med udbud af betalingstjenester.

Medlemslandene kan fastsætte nationale regler om begrænsning af "betale-rens" tab som følge af misbrug med betalingsmidlet og kortere frister for gennemførelse af betalinger. Informationskravene er ikke til hinder for, at medlemslandene kan fastsætte yderligere informations-/indberetningskrav, f.eks. på skatteområdet. Udbyderne af betalingstjenesteydelser må gerne tilbyde mere fordelagtige betingelser, end hvad der følger af direktivet.

Forslaget fastholder princippet om, at det afsendte beløb skal komme frem til modtageren uden fradrag eller omkostninger af nogen art. Kommissionen har oplyst, at forslaget ikke berører de eksisterende nationale systemer for finansiering af betalingssystemer.

Betalinger på foranledning af betaleren skal være gennemført, og det sendte beløb skal være indsat på modtageren konto (være til rådighed for modtageren) senest med udgangen af den arbejdsdag, der følger efter afsendelsen af beløbet. I perioden frem til den 1. januar 2010 kan betalingsformidleren og afsenderen aftale, at fristen er længere – dog ikke mere end 3 dage. For så vidt angår betalingsservice kan aftales en længere tidsfrist.

Betalingsformidlere skal inden aftalens indgåelse give deres kunder en række oplysninger om betalingsydelsen bl.a. om parternes rettigheder og pligter, ansvarsforhold, accepttidspunktet ved brug af ydelsen, omkostninger, valutakurs, klagemuligheder samt om, hvor der kan søges yderligere oplysninger. Der skelnes mellem oplysningskrav for enkeltstående betalinger og for rammeaftaler (f.eks. betalingsservice, betalingskort o.l.). Oplysningerne kan gives periodevis. Der skal ligeledes gives en række oplysninger, efter at en transaktion har fundet sted.

Forslaget indeholder bestemmelser om ændring og opsigelse af kontrakten. Der må højst være en opsigelsesfrist på 1 måned for "rammeaftaler". Ved ændring af kontraktvilkår skal der mindst være en opsigelsesfrist på 1 måned, før ændringerne træder i kraft. Kontrakten videreføres med ændringen(erne), medmindre kunden opsiges aftalen.

Ved misbrug af et "verifikationsinstrument" (f.eks. et betalingskort) før der er sket underretning til udbyder, hæfter brugeren af betalingstjenesten for op til 150 euro. Foreligger der grov uagtsomhed eller svigagtig adfærd hæfter brugeren ubegrænset.

Forslaget indeholder lempeligere informationskrav for betalinger, der ikke overstiger 50 euro (såkaldte mikrobetalinger). Reglerne om overførelsestid m.m. anvendes ikke på mikrobetalinger.

Medlemslandene skal tillade behandling af personlige data i/af betalingssystemer og udbydere af betalingstjenester, hvis oplysningerne er nødvendige som led i forebyggelse, undersøgelse, bekæmpelse eller retsforfølgelse af svig med betalingsmidler.

Medlemslandene skal indføre regler om ankemuligheder for brugere af betalingstjenester samt fastsætte sanktioner for overtrædelse af direktivets regler.

Kommissionen foreslår, at direktivets anvendelsesområde skal kunne tilpasses til den tekniske udvikling, samt at beløbsgrænserne skal kunne tilpasses

inflationen og væsentlige ændringer på markedet i en komiteprocedure (forskriftsudvalg).

Kommissionen foreslår, at direktivet træder i kraft 12 måneder efter offentliggørelsen. Kommissionen forventer, at direktivet kan være gennemført i medlemslandene i 2008.

2. Europa-Parlamentets holdning

Forslaget er omfattet af den fælles beslutningstagning og Europa-Parlamentet skal derfor udtale sig. Der er ikke oplysninger om, hvornår udtalelsen vil kunne forventes at foreligge.

3. Nærhedsprincippet

Kommissionen beskriver forholdet til nærhedsprincippet således:

"Målene med forslaget kan ikke opfyldes på tilfredsstillende vis af medlemsstaterne, hvilket skyldes følgende.

Betalinger reguleres gennem en række nationale retsakter, som ofte forhindrer oprettelsen af europæiske betalingsstandarder, konventioner og infrastrukturer.

Manglende retssikkerhed for udbydere og brugere af betalingstjenester og en manglende harmonisering af de centrale rettigheder for udbydere og brugere forhindrer indførelse af tværeuropæiske betalingssystemer, fri udveksling af tjenesteydelser og konkurrence på de nationale markeder for betaling.

En indsats på fællesskabsplan vil af nedenstående grunde være et mere effektivt redskab til at nå målene med forslaget.

Omfanget og kompleksiteten af integrationsprocessen for elektroniske detailbetalingsmarkeder kan sammenlignes med indførelsen af euroen, og medlemsstaterne kan ikke alene overvinde de nuværende hindringer og samordne alle involverede aktører.

Det forhold, at der samtidig gælder tre fællesskabsakter og 25 forskellige nationale regelsæt, skaber opsplittede og nogle gange overlappende retlige rammer, hvilket er blevet en hindring for integration af markederne for betaling.

Forslaget vil medføre en fuld harmonisering på de områder, hvor det er nødvendigt for at overvinde hindringerne for oprettelsen af et indre marked for betalinger, som blev identificeret under høringen af de berørte parter.

Forslaget er derfor i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet."

Regeringens vurdering af nærhedsprincippet

Regeringen er enig i, at etablering af en infrastruktur for betalinger i euro vil kunne medvirke til at effektivisere betalingstjenester i både lande, der anvender euro som valuta, og i lande, der ikke anvender euro som valuta. En fælles infrastruktur, som led i skabelsen af et indre marked for betalingstjenester vil forudsætte fælles regler på en række områder.

På det foreliggende grundlag er det regeringens vurdering, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

4. Gældende dansk ret

Efter lov om visse betalingsmidler skal udbydere af betalingsmidler anmelde deres virksomhed til Forbrugerombudsmanden. Lovens indeholder bl.a. bestemmelser om forretningssted, oplysningspligt, opsigelses- og ret til at få beløb tilbageført, hæftelses- og ansvarsregler.

Som væsentligste forskelle mellem forslaget og loven kan fremhæves:

Gældende regler i betalingsmidelloven (bml), der berøres væsentligt	Forslagets bestemmelser
<p>Loven gælder for visse betalingsmidler. Ved betalingsmidler forstås følgende midler, i det omfang de kan benyttes til at erhverve varer eller tjenesteydelser, foranledige overførsel af beløb, hæve penge eller foretage andre betalingsstransaktioner:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hævekort og betalingskort, som er knyttet til bestemte brugere. 2) Andre fysiske legitimationsmidler, som er knyttet til bestemte brugere, og som er beregnet til elektronisk aflæsning. 3) Koder og biometriske værdier, som er beregnet til at legitimere brugeren. 4) Elektronisk registrerede fordringer, som udsteder er forpligtet til at indfri på brugers anmodning. 	<p>Forslaget gælder for <u>alle betalinger</u> (-kontanter, checks m.v.) / <u>betalingsformidling</u>, herunder bankoverførsler, betalingsservice/direkte debiteringer m.v.</p> <p>Forslaget gælder ikke betalinger over 50.000 EURO</p>
<p>§ 1, stk. 4. Loven gælder ikke for rene erhvervsbetalingsmidler</p>	<p>Gælder som hovedregel alle betalinger</p>
<p>§ 4 Generalklausulen – stiller bl.a. krav til teknisk sikkerhed og aftalevilkår</p>	<p>Direktivet opstiller ikke teknisk eller sikkerhedsmæssige krav til bet. Midler eller udstedere</p>
<p>§ 11, stk.1 HR: Udsteder hæfter ved misbrug m.v.</p>	<p>Art. 48 og 49: Udsteder (omvendt bevisbyrde) har ansvaret</p>

§ 11, stk. 2 Kode er anvendt uberettiget: Hæftelse op til 1.200 kr	Art. 50: Misbrug af ”verifikationsinstrument” (fx bet.kort) før underretning til udbyder. Ethvert misbrug: Hæftelse: op til 150 euro. (Sondrer ikke mellem kode, underskrift eller andet)
§ 11, stk. 3-5 ved "grov uagtsomhed" – hæftelse op til 8.000 kr	Grov uagtsomhed eller svigagtig adfærd: Ubegrænset hæftelse
§ 11, stk. 6 – "autoriseret misbrug" – ubegrænset hæftelse	Direktivet gælder for alle "betalingsmidler". Ubegrænset hæftelse
§ 12 Udsteder hæfter for tekniske fejl mv. (omvendt bevisbyrde)	Art. 49: udbyder hæfter for uautoriserede bet.transaktioner

Ifølge Forbrugerombudsmandens retningslinier vedrørende fjernsalg m.v. i betalingssystemer med betalingskort skal en kortudsteder føre penge, trukket på et betalingskort tilbage, hvis kortindehaveren gør en række indsigelser gældende, herunder, at den bestilte vare ikke er leveret. Kommissionen har oplyst, at denne type regler ikke berøres af forslaget. Forslagets enkelte bestemmelser kan dog berøre bestemmelser i retningslinierne.

Lov om grænseoverskridende pengeoverførsler indeholder bl.a. bestemmelser om oplysningskrav ved pengeoverførsler til andre EU-lande.

Der er i Danmark en række godkendte, private klagenævn, der behandler klager i forbrugerforhold. Ankenævnene behandler ikke sager om erhvervsforhold.

Klager over Dankort og andre betalingssystemer, hvor kortselskabet ejes af et pengeinstitut eller et pengeinstitutejet datterselskab kan behandles af Pengeinstitutankenævnet. Klager over forhold der vedrører betalingskort fra kortselskaber, der ikke ejes af et pengeinstitut, kan behandles af Forbrugerklagenævnet.

Klager over udbydere af almindelige teletjenesteydelser behandles af Teleankenævnet. Klageadgangen fsva. overtakserede teleydelser – f.eks. hvor abonnementet og teleydelsen bruges til at erhverve elektroniske indholdsydelser – følger særlige regler og brancheaftaler. For overtakserede tjenester med integreret taksering glæder for 8-cifrede abonnentnumre reglerne i Service 900-reguleringen, hvorefter en klage kan indbringes for den udbyder, der har videretildelt den involverede indholdsudbyder det overtakserede nummer. Udbyderens afgørelse kan påklages til Service 900-Nævnet.

For overtakserede SMS-beskeder gælder en brancheaftale, som branchen i regi af TI har udarbejdet. Branchen fører selv tilsyn med, at reglerne i brancheaftalen overholdes.

Det er pt. uvist, hvorvidt f.eks. overtakserede teleydelser vil være omfattet.

Der er ikke private, godkendte ankenævn for alle typer betalingstjenester.

5. Høring

Forslaget har været sendt i høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor samt til en række organisationer, hvis medlemmer forventes berørt af forslaget.

Næsten alle høringssvar har peget på, at der er en række uklarheder i teksten, som bør afklares under forhandlinger, og inden der kan tages endelig stilling til forslaget. Svarene indeholder en række bemærkninger til de enkelte artikler.

Danmarks Nationalbank (DN) støtter forslaget, som vil medvirke til at fjerne de juridiske barrierer for et indre marked for detailbetalinger. En række forhold ved direktivet skal dog præciseres nærmere for at få afklaret forslagets anvendelsesområde. Det drejer sig bl.a. om begrebet "en betalingskonto", der er væsentlig for forståelsen af betalingstjenester i direktivets annek. Tilsvarende skal det klargøres, hvad der forstås ved "et begrænset netværk af nærtstående tjenesteudbydere". Som direktivet foreligger, er det også usikkert, hvilke risici, der knytter sig til betalingsinstitutter. Så længe der er tvivl om disse risici, kan der ikke tages stilling til direktivets tilsynskrav til betalingsinstitutter. DN peger desuden på, at det er vigtigt, at direktivet tager passende højde for, at nogle EU-lande ikke deltager i eurosamarbejdet.

Dansk Aktionærforening lægger vægt på, at danske aktionærer har adgang til sikre og hurtige betalingssystemer ved handel med værdipapirer, og at systemerne har lave omkostninger.

Dansk Handel & Service (DHS) deler Kommissionens ønske om at sikre et velfungerende indre marked for betalinger i EU. DHS peger på, at der ikke bør ændres i eller skabes uklarhed i forbindelse med betaling for brug af betalingsmidler. Gebyrer for brug af betalingsmidler bør kunne gøres synlige for brugerne af betalingsmidlerne.

Finansrådet (FR) peger på, at der er tale om store omkostninger i forbindelse med opbygningen af den nye infrastruktur for betalingstransaktioner i euro. Der findes ikke planer om at opbygge tilsvarende infrastrukturer for andre valutaer (90% af grænseoverskridende betalinger i EU foregår i euro). Besparelser som følge af en ny infrastruktur må derfor ses i lyset af disse investeringer, og der må tages udgangspunkt i løsninger, der er markedsdækkende grundlag for at etablere. FR mener, at forslaget griber mere ind i den fri prisdannelse, herunder i valørpraksis end nødvendigt. FR støtter harmonisering inden for det regulerede område. FR ønsker en analyse af forslagets konsekvenser for den eksisterende danske betalingsinfrastruktur. FR peger på, at forslagets frister for overførsel ikke kan opfyldes i alle valutaer. Forslagets anvendelsesområde skal for så vidt angår fristen for overførsel kun omfatte overførsler i euro.

Forbrugerrådet kan overordnet set tilslutte sig, at der bliver skabt et lovgivningsmæssigt fundament for hurtigere og billigere systemer for betalings-tjenester. Forbrugerrådet mener, at lov om visse betalingsmidler fungerer ganske hensigtsmæssigt og er stærkt bekymret for, at forslaget vil betyde en forringelse af det danske beskyttelsesniveau. Rådet tager afstand fra, at det bliver muligt at aftale sig til passiv accept ved væsentlige ændringer i aftalegrundlaget. Renten bør kun kunne ændres på objektive grundlag. Forbrugeren bør kunne opsiges en aftale uden omkostninger, hvis aftalevilkårene ændres til ugunst for forbrugeren. Rådet tager afstand fra de foreslåede ansvarsregler, som vil betyde, at forbrugere vil komme til at hæfte for misbrug med 150 euro og uden begrænsning ved groft misbrug. Rådet støtter medtagelsen af valideringsregler i forslaget. Rådet foreslår, at reglerne i Danmark om beskyttelse af persondata bevares. Der bør endvidere være en generalklausul i lighed med § 4 i lov om visse betalingsmidler, og det bør sikres, at forbrugere ved forudbetalte betalingsmidler kan få tilbagebetalt en restværdi efter gyldighedens udløb.

Oliebranchen fremhæver, at brændstofkort primært har til formål at gøre det lettere for selskabernes kunder at gøre indkøb inden for et (meget) begrænset forretningsområde. Der er knyttet en række begrænsninger til brændstofkort. Der indgår også en række on-lineløsninger i nogle typer kort. Der bør derfor ikke gælde samme regler for brændstofkort som for "bankkort".

Telekommunikationsindustrien (TI) har efterlyst en afklaring af forslagets anvendelsesområde for teletjenester, idet forslagets tekst og den tilhørende "impact assessment" er modstridende. TI peger på, at "forudbetalte telekort" ikke giver mulighed for at identificere den, der foretager opkaldet.

6. Andre landes holdninger

De foreløbige tilkendegivelser om forslaget har koncentreret sig om

- de krav, som formidlere af betalingstjenester skal opfylde. En række lande forbeholder betalingsformidling for kreditinstitutter. Disse lande ønsker, at der fastsættes krav til betalingsformidlers egenkapital og evt. kapitaldækning. Kommissionen mener ikke, at der er særlige risici for kunderne ved betalingsformidling. Der er tale om "flytning" af penge – ikke om opbevaring. Betalingsformidlere må ikke modtage indskud. Der er derfor ikke behov for særlige beskyttelseskrav af hensyn til sikkerheden for kundernes tilgodehavender.
- Den infrastruktur, der skal danne grundlag for hurtigere gennemførelse af grænseoverskridende betalinger, er p.t. under opbygningen. Infrastrukturen skal alene kunne foretage overførsler i euro. De fleste ikke-eurolande, herunder Danmark, har peget på, at der er behov for en længere gennemførelsesfrist for overførsler til ikke-euro valutaer.
- Ønsker om afklaring af forslagets anvendelsesområde i forhold til e-pengedirektivet, herunder særligt hvilke regler der skal gælde for betalinger ved hjælp af mobiltelefoner eller via internettet.

7. Foreløbig dansk holdning

Regeringen støtter det overordnede formål med direktivet med opbygning af en EU betalingsinfrastruktur for betalinger i euro, herunder:

- At forslaget gennemførelse sker i nær tilknytning til opbygningen af betalingsinfrastrukturen bag SEPA
- At der skal gælde ensartede regler for sammenlignelige typer af betalingsformidling.
- At krav til – og tilsyn med - virksomheder, der driver betalingsformidling, må være proportionale med de risici og forretningsmuligheder, som er knyttet til denne type virksomhed.

Indførelse af harmoniserede regler må forudsætte, at den infrastruktur, der skal danne grundlag for hurtigere gennemførelse af grænseoverskridende betalinger er etableret. På områder, hvor der er forskelle mellem betalinger i euro og i andre valutaer, og hvor der derfor er behov for f.eks. en længere gennemførelsesfrist for overførsler i ikke-euro valutaer, skal direktivet tage højde for disse forskelle.

Regeringen arbejder for en afklaring af forslagets anvendelsesområde, især:

- Afgrænsningen af elektroniske betalinger, der vil være omfattet af forslaget (herunder overtakserede tjenester via mobiltelefonen, den almindelige telefon eller internettet dvs. f.eks. hvor en ringetone erhverves via et telefonabonnement eller et forudbetalt taletidskort)
- I forhold til e-pengedirektivet
- Regionale og lokale betalingssystemer (så de ikke skal opfylde betingelserne for at drive grænseoverskridende virksomhed).
- Hjemlandets tilsynsmyndigheds adgang til at foretage kontrol på stedet i værtslandet.

Det nærmere indhold af bestemmelsen om samarbejde mellem tilsynsmyndigheder i forskellige medlemslande må afklares under forhandlingerne, idet forslagets ordlyd ikke svarer til det hjem-/værtsland"tilsynssystem", som benyttes i direktiverne om virksomhed som kreditinstitut, forsikringsselskab og for værdipapirhandel. Det må navnlig afklares, hvad der skal forstås ved, at hjemlandets tilsynsmyndighed kan foretage kontrol på stedet i værtslandet.

Som også anført i Forbrugerrådets hørings svar vil en vedtagelse af forslaget i den fremlagte form betyde en forringelse af beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen vil arbejde for, at beskyttelsesniveauet i forslaget kommer til at svare til det gældende beskyttelsesniveau i Danmark.

Ansvarsreglerne i forbindelse med uberettiget brug af betalingsmidler bør udformes, så de tilskynder udbydere til udvikling og brug af "systemer" med højest mulig sikkerhed og brugerne til at sikre sig bedst muligt mod misbrug af systemet.

Regeringen støtter, at klager over betalingsformidling i videst muligt omfang behandles af ankenævn, når der er tale om forbrugerforhold. I erhvervsfor-

hold bør ankenævn være en mulighed, men der bør ikke være en pligt til at benytte ankenævn i erhvervsager, da klagesager i erhvervsforhold ofte indebærer en mere omfattende bevisførelse.

Regeringen arbejder for, at direktivet bliver konkurrenceneutralt og ikke påvirker innovation og udvikling af nye former for betalingstjenester. Beløbsgrænserne for mikrobetalinger undersøges nærmere.

Regeringen arbejder for, at der ved fastsættelsen af "mindste overførelstid" tages højde for, at en fristen først regnes fra det tidspunkt, hvor en betalingsformidling bliver "on-line". Det bør være muligt at foretage indbetalinger/foretage udbetalinger på "ekspeditionssteder", der ikke er on-line, for f. eks. at sikre betjening af kundegrupper eller lokale områder med tjenesteydelser, der omfatter betalingstjenester.

Regeringen arbejder for, at de danske indenlandske betalingssystemer påvirkes mindst muligt, at der bliver den nødvendige tid til at gennemføre direktivet i medlemslandene og til at tilpasse sig en ny infrastruktur for grænseoverskridende betalinger.

8. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Gennemførelsen af forslaget vil betyde, at der skal fastsættes regler om

- Krav om tilladelse til at drive betalingsformidling
- Oprettelse af et register over virksomheder, der har tilladelse til at drive virksomhed som betalingsformidler
- Tilsyn med betalingsformidlere
- Adgang til betalingssystemer
- Renteberegning / valørdage
- Ansvar for at en betaling kommer frem til "det modtagende institut" i et 3. land.

Endvidere skal en række bestemmelser tilpasses direktivet, særligt:

- Informationskrav ved betalinger
- Regler om ansvar ved uberettiget brug af betalingsmidler
- Udbygning af ankemuligheder
- Acceptridspunkt for gennemførelsen af en betaling
- Tidspunktet for seneste indsigelse mod gennemførelsen af en betaling
- Regler om databeskyttelse og videregivelse af oplysninger

Som konsekvens af forslaget foreslår Kommissionen, at direktiv 97/7/EF om grænseoverskridende pengeoverførsler og art. 8 i direktivet om fjernsalg af finansielle tjenesteydelser (2002/65/EF)² ophæves. I konsekvens heraf skal lov om grænseoverskridende pengeoverførsler³ ophæves.

²Artikel 8

Betaling med kort

Medlemsstaterne påser, at det er muligt for en forbruger:

Der skal vedtages regler om sanktioner ved overtrædelse af de gennemførte regler.

Kommissionens konsekvensanalyse indeholder ikke beregninger, der gør det muligt at skønne over forslaget statsfinansielle konsekvenser. Da direktivets anvendelsesområde og det tilsyn, som beskrives i forslaget, ikke er endeligt afklaret, er det vanskeligt at skønne over statsfinansielle konsekvenser. Det må forudses, at der må afsættes ressourcer til det øgede tilsyn med udstedere af betalingsinstrumenter, som forslaget lægger op til.

Forslaget berører ikke regler, der fastsættes af regioner, amter og kommuner. Fordele i form af større konkurrence på betalingsformidlingsområdet vil også omfatte offentlige brugere af betalingstjenester. Forslaget berører ikke miljøbeskyttelse.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionen anfører de potentielle besparelser til 50-100 mia. euro. på EU-plan.⁴ Forslagets afsnit om "konsekvensanalyse" indeholder ikke prognoser over økonomiske fordele eller omkostninger ved forslaget for de enkelte medlemslande. Kommissionen henviser til den udsendte "impact assessment"⁵.

Beskrivelsen af forslaget makroøkonomiske konsekvenser i de ledsagende bemærkninger og i den ledsagende "Impact Assessment" gør det ikke muligt at beregne konsekvenserne. De nordiske lande er – som Kommissionen peger på – blandt de lande, der har meget velfungerende infrastrukturer for indenlandsk betalingsformidling. Beregning af en forholdsmæssig andel af de anførte besparelser vil derfor overvurdere de samfundsmæssige fordele i Danmark.

Forslagets anvendelsesområde fremgår ikke klart af teksten. Der er derfor usikkerhed om, hvilke virksomheder, der bliver omfattet af forslaget bestemmelser.

— at anmode om annullering af en betaling, hvis et betalingskort er blevet anvendt svigagtigt i forbindelse med en fjernsalgsaftale

— at blive krediteret for eller få refunderet det betalte beløb, hvis der er tale om en sådan svigagtig anvendelse.

³ Lov nr. 237 af 21. april 1999.

⁴ Beregningen er baseret på, at der årligt udstedes mere end 20 mia. regninger/fakturaer (invoices), og at hver regning/faktura koster 25 euro i administration. Finlands Nationalbank har anslået antallet af ikke-kontantransaktioner til 60 mia. med en gns. omkostning på 10-20 euro.

⁵ Link:

http://www.europa.eu.int/comm/internal_market/payments/docs/framework/sec_2005_1535_en.pdf

For Danmarks vedkommende må også tages i betragtning, at der i Danmark allerede er taget en række af de initiativer, som forventes knyttet til den nye infrastruktur, f.eks. besparelser i forbindelse med e-fakturering.

De samfundsmæssige fordele ved forslaget består i opbygning af en betalingsinfrastruktur, der gør det muligt at overføre betalinger i euro til andre EU-lande hurtigere end det er muligt i dag. Denne infrastruktur vil skabe en øget konkurrence på betalingsformidlingsområdet. Infrastrukturen vil gøre det muligt at effektivisere betalinger til andre EU-lande. Det vil f.eks. gøre det muligt for erhvervsvirksomheder at foretage betalinger til alle EU-lande efter et system.

De samfundsmæssige omkostninger ved oprettelsen af en europæisk infrastruktur for betalinger afholdes først og fremmest af den europæiske bankindustri. Der er allerede afholdt udviklingsomkostninger samt omkostninger til opbygningen af en ny infrastruktur. Omkostningerne må forventes at stige frem til 2008, hvor infrastrukturen forventes taget i brug. Efter dette tidspunkt må der i en kortere periode forventes omkostninger til udbygning af infrastrukturens basisfunktioner for at kunne tilbyde kunderne mere omfattende betalingsydelser.

10. Administrative konsekvenser for erhvervslivet

For betalingsformidlere vil konsekvenserne først og fremmest bestå i tilpasning af eksisterende edb-systemer, forretningsgange, ændring af forretningsbetingelser, orientering af kunder m.m. Samtlige pengeinstitutter vil skulle foretage disse ændringer.

For de enkelte virksomheder vil der være omkostninger forbundet med tilpasning eller tilslutning til den nye infrastruktur, f.eks. som følge af nye eller ændrede standarder. Når tilslutningen har fundet sted må der forudses besparelser og fordele ved at betalinger i hele EU-området kan administreres fra et "betalingscenter".

Der er registreret 52 udstedere af kreditkort i medfør af lov om visse betalingsmidler. Herudover er registreret 134 betalingssystemer.

Efter Kommissionens oplysninger vil teleselskaber, der driver mobiltelefoni, være omfattet af forslaget, hvis der kan foretages betalinger via en mobiltelefon.

På grund af det uafklarede spørgsmål om, i hvilket teleselskaber, der udbyder de facto betalingstjenester (som f.eks. betaling af parkeringsafgifter, køb i automater og overtakserede teletjenester), er omfattet, kan de omkostningsmæssige konsekvenser for telebranchen og relaterede brancher pt. ikke vurderes. Forslaget indebærer alene en regulering af de teletjenester, der indeholder betalinger.

Der er p.t. registreret ca. 150 virksomheder i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i medfør af "hvidvaskloven".

Omkostninger/konsekvenser for branchen vil afhænge af den nærmere afgrænsning af anvendelsesområdet.

Der gælder allerede en række regler på det område, som forslaget harmoniserer. For virksomheder, der allerede er registreret i medfør af lov om visse betalingsmidler og hvidvaskloven, vil der blive tale om tilpasning af bestående systemer, forretningsgange m.v. og dermed først og fremmest om en engangsudgift. Virksomheder, der ikke er registreret efter de gældende regler, skal ansøge om tilladelse i medfør af de regler, som gennemfører direktivet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der fremsendt nærhedsnotat af 3. februar 2006 til Europaudvalget – KOM(2005)603 - bilag 1 og Erhvervsudvalget. – ERU alm. del – Bilag 230.